

Henning Mankell (vert. Ceciel Verheij): "Drijfzand" Uitgeverij de Geus, Amsterdam 2015. ISBN 9789044534832 (Kanker/Nektumor/Longkanker/Uitzaaiingen/Goed leven/Levens einde/ED). Zie ook www.degeus.nl en <http://henningmankell.com/>

Soort boek/Ziekte /Stijl:

'Drijfzand is geen boek over dood en ellende, maar over wat het betekent mens te zijn. Ik heb een wandeling gemaakt van mijn kindertijd naar de persoon die ik nu ben. Ik vertel over gebeurtenissen die voor mij bepalend zijn geweest en over personen die mij nieuwe perspectieven hebben aangereikt. Over mannen en vrouwen die ik graag had willen spreken. Ik vertel over liefde en jaloezie, over moed en angst. Over hoe het is om te leven met een levensbedreigende ziekte. (...)' Henning Mankell (flaptekst)

In 2014 bezocht de 66-jarige Mankell een orthopedisch chirurg die dacht dat hij een nekhernia had en foto's liet maken: het bleek om kanker te gaan, er waren tumoren gevonden in de linkerlong en nek. In dit boek schrijft hij over deze periode. Het gaat zowel over de periode van het ziek zijn, maar is ook een ode aan het leven door alle herinneringen en gedachten die hij naar voren brengt over verschillende (maatschappelijke) onderwerpen. Boek van 369 pagina's.

Over de schrijver:

Henning Mankell (Stockholm 1948) is een over de hele wereld bekende Zweedse auteur. Hij is de geestelijk vader van inspecteur Kurt Wallander.. Reeds als 20-jarige was hij schrijver en assistent-regisseur. Hij werkte voor diverse Zweedse theaters. Mankell is politiek actief, protesteerde o.a. tegen de Vietnamoorlog, het apartheidsregime in Zuid-Afrika en de manier waarop het westen zijn voormalige koloniën in de steek laat. Deze maatschappijkritiek is ook in zijn boeken te lezen. Hij woont afwisselend in Mozambique en in zijn vaderland Zweden. Hij heeft zijn eigen uitgeverij Leopard Förlag opgericht om jong talent uit Afrika en Zweden te ondersteunen. Mankell groeide op in Sveg (Härjedalen) en Borås (Västergötland), zijn vader was rechter. Hij is nu getrouwd met Eva Bergman, filmregisseur en dochter van de filmregisseur Ingmar Bergman en heeft uit verschillende relaties vier zoons: Thomas, Marius, Morten en Jon.

Zie ook: http://nl.wikipedia.org/wiki/Henning_Mankell_%28schrijver%29

Korte beschrijving:

Mankell schrijft in drijfzand over allerlei belangrijke momenten uit zijn leven. Terwijl hij dagelijks bezig is met zijn ziekte, gaat Mankell terug in de tijd, maar denkt ook over de toekomst. Daarbij is wat generaties andere generaties nalaten een steeds terugkerend onderwerp in het boek. Zo worden verleden, heden en toekomst met elkaar verbonden. Hij gaat bijvoorbeeld in op demonstraties die er in de vorige eeuw waren tegen kernenergie, hoe hij tegen kernenergie aankijkt nu hij kanker heeft, en wat er in de toekomst mee moet gebeuren.

Zo denkt hij na over zeer diverse onderwerpen, waarbij hij verleden, heden en toekomst verbindt. Een mooi boek, dat tot nadenken stemt.

Degeus.nl: 'Drijfzand is een boek over wat het betekent om mens te zijn. Mankell vertelt erin over gebeurtenissen die voor hem bepalend zijn geweest en over personen die hem nieuwe perspectieven hebben aangereikt. Hij vertelt over liefde en jaloezie, over moed en angst. Over hoe het is om te leven met een levensbedreigende ziekte. Niet in de laatste

plaats gaat het boek ook over levensvreugde. Mankell vond die terug toen hij erin slaagde zichzelf te bevrijden uit het drijfzand dat hem dreigde op te slokken.'

Wat viel op:

Vele mooie observaties en levenslessen (zelf lezen), de verbinding van herinneringen aan eerder gebeurde ervaringen in Mankell's leven met ervaringen en emoties die door zijn ziek zijn naar boven komen. De verplichtingen die we hebben aan toekomstige generaties. Een prachtig boek.

Om met de schrijver te spreken:

<http://www.hebban.nl/crimezone/artikelen/mankell-brengt-ode-aan-het-leven>

Mankell: "Ik heb al heel vroeg besloten om hierover (over leven met levensbedreigende kanker[Coleta]) te schrijven, omdat het uiteindelijk gaat om de pijn en het lijden die zo veel mensen treffen", liet Mankell toen weten. "Mijn angst is groot", vervolgt de schrijver, "maar globaal genomen kan ik het onder controle houden."

En: 'Het is een boek over hoe de mensheid heeft geleefd en voortgaat te leven, en hoe ik mijn eigen leven het geleefd en voortga te leven. Niet in de laatste plaats gaat het boek ook over levensvreugde. Ik vond die terug toe ik erin slaagde mezelf te bevrijden uit het drijfzand dat me dreigde op te slokken.' Henning Mankell (flaptekst)

Citaten:

Pag. 15: 'Zonder precies te weten waarom, beschouw ik die dag, 16 december 2013, als de dag waarop ik kanker kreeg. Natuurlijk is dat volstrekt onlogisch. Mijn tumoren en metastasen moeten er al veel langer hebben gezeten. Ook waren er die dagen helemaal geen symptomen of andere indicaties die in die richting wezen. Het was meer een soort voorbode, er stond iets te gebeuren.'

Pag.25: 'Plotseling was het alsof mijn leven zich vernauwde. Op een vroege ochtend in 2014, net na Nieuwjaar, kreeg ik te horen dat ik kanker had. Het was alsof mijn leven ineenkromp. Mijn gedachten stokten, ik werd helemaal leeg in mijn hoofd. Misschien durfde ik domweg niet aan de toekomst durfde te denken. Die was ongewis, een mijnenveld. Wat wel gebeurde was dat ik almaar weer aan mijn kindertijd terugdacht.

(...) Kinderen zijn uiterst serieus. Zeker als ze de leeftijd hebben waarop ze zich bewust worden van hun eigen ik. Bewust van het feit dat ze een eigen identiteit hebben die niet inwisselbaar is met die van een ander. Hoe je er in de spiegel uitziet, zal in de loop van je leven steeds veranderen. Maar degene die je werkelijk bent, zit daar goed achter verborgen.

Onze identiteit vormt zich wanneer we ons met wezenlijke problemen bezighouden. Dat weet iedereen die zich nog enigszins zijn kindertijd kan herinneren.

Waar ik het meeste vrees voor had was op een bevroren meer of rivier door het ijs te zakken.'

Pag.28: 'En ik kwam erachter dat verhalen over zand dat mensen kan opslokken en doden, helemaal niet waar zijn. Het zijn pure verzinsels. Een Nederlandse universiteit heeft het zelfs aan de hand van experimenten wetenschappelijk onderzocht.'

Pag.40: 'Door de wereld in onze achteruitkijkspiegel te bekijken kunnen we zien waar we op aansturen.'

Pag.74-75: ' Daarbij: Ik sta uiteraard open voor natuurgeneeswijzen. Ik vind zeker dat we die moeten respecteren en naast onze 'westerse gezondheidszorg' toepassen. Tegen kanker helpen echter geen illusies. Zoveel weet ik wel, na zes maanden intensieve behandelingen, en alle kennis die ik op verscheidene medische terreinen heb weten te vergaren, En ik realiseer me dat we het onderzoek naar kanker als een ware triomf van de mensheid mogen beschouwen. Ik ben ervan overtuigd geraakt dat het ons op zekere dag zal lukken kanker te overwinnen, ook al zal ik zelf tegen die tijd allang dood zijn.'

Pag.294: 'Tot op de dag van vandaag voltrekt zich een strijd tussen degenen die de cementzakken torsen en degenen die ze bij anderen op het hoofd laden.'

Recensies/Extra:

<http://scriptor-boekrecensies.blogspot.nl/2015/05/henning-mankell-drijfzand.html>

Maryse: '(...)Het is een beschouwend geheel waarin het algemene persoonlijk wordt en het persoonlijke iets van ons allemaal. Uit het boek van Kirsten Jacobsen bleek al dat de Zweed in de eerste plaats een denker is. Hij stelt zich vragen over de plaats van de mens tussen de mensen, maar ook over zijn plek in de tijd en de ruimte. (...)Van de bekommernis om het lot van anderen naar de bezorgdheid over de toekomst van de mensheid is een vanzelfsprekende stap.(...) 'Wij laten iets na dat slechts uit duisternis bestaat', zo klinkt zijn verdict. En hoe kunnen we de archeologen van de toekomst laten weten dat ze hun handen moeten afhouden van dit vergiftigde geschenk?

Als je de dood in de ogen kijkt, ontkom je niet aan reflecties over vergankelijkheid en vergetelheid. Met een ijsdij in het vooruitzicht, - over 5000 jaar maar toch onontkoombaar - is dat zowel het lot van de enkeling als dat van een beschaving. In weerwil daarvan etaleert de mens zijn overlevingsdrang. Reacties en eigenschappen zoals angst, moed, verbeeldingskracht, levensvreugde en het vermogen om lijden te dragen, helpen ons hierbij. (...) In Drijfzand zoekt de verteller naar zijn plekje in de menselijke keten. Ondanks de barbarij waartoe zijn soortgenoten al te vaak in staat zijn, is dat toch waar hij thuishoort en verantwoordelijkheid voor wil dragen. Daarnaast is er dankbaarheid om de luxe van de welgestelde die tijd kan maken om na te denken over het bestaan. (...) Laat het sociale en filosofische oog van Henning Mankell ons nog maar even bij de les houden!'

<http://www.hebban.nl/crimezone/artikelen/mankell-brengt-ode-aan-het-leven>

Peter Kuijt: 'De Zweedse bestsellerauteur Henning Mankell is, zoals bekend, ernstig ziek. Hij lijdt aan kanker in een vergevorderd stadium. Na de eerste schrik besluit hij de dagelijkse strijd tegen de ziekte te beschrijven. Uitgeverij De Geus brengt in februari 2015 Mankells autobiografie onder de titel 'Drijfzand. Een ode aan het leven' op de markt. (...) Henning Mankell (1948) is internationaal een van de best verkopende Zweedse auteurs; (...)Vooral de Wallander-serie, waarvan in Nederland meer dan één miljoen boeken zijn verkocht, is wereldwijd vermaard.'

<http://boekenwurm-en-pleeg.nl/drijfzand-henning-mankell/>

‘(...) Ik vind *Drijfzand* een prachtig boek. Het is geen tranentrekker. Henning neemt je mee in zijn leven. Lief, ontroerend, en mooi dat hij dit met ons een deelt. Een aanrader.(...)’